

การพิทักษ์และคุ้มครองระบบคุณธรรม

การพิทักษ์ระบบคุณธรรม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยถือว่าคำสั่งให้ออกจากราชการหรือคำสั่งลงโทษทางวินัย เป็นคำสั่งทางปกครอง จึงต้องใช้วิธีการอุทธรณ์แทนการร้องทุกข์ กฎหมายกำหนดให้คำสั่งให้ออกจากราชการ หรือคำสั่งลงโทษทางวินัย ต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม “ก.พ.ค.” ผู้ถูกคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือสั่งให้ออกจากราชการ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองโดยทันทีไม่ได้ ถ้านำคดีไปฟ้องศาล ศาลจะมีคำสั่งยกฟ้อง เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ก่อนใช้สิทธิทางศาล

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม มีลักษณะเป็นองค์กรกึ่งตุลาการ มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่คล้ายกับศาลปกครอง เมื่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม วินิจฉัยอุทธรณ์แล้วมีผล ๒ ประการ คือ

- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่สั่งบรรจุ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัย หรือ
- ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. (มาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

การคุ้มครองระบบคุณธรรม (มาตรา ๑๒๖)

กรณี ก.พ.ค. เห็นว่ากฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรม เกี่ยวกับการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้ ก.พ.ค. แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิก

องค์ประกอบคณะกรรมการพิทักษ์คุณธรรม

- กรรมการ จำนวน ๗ คน มาจากการคัดเลือกโดยคณะกรรมการคัดเลือก (มาตรา ๒๕)
- วาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี นับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (มาตรา ๒๙)
- เลขานุการ ก.พ. เป็นเลขานุการ ก.พ.ค. โดยตำแหน่ง (มาตรา ๒๔)

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

- เสนอแนะต่อ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่น เพื่อให้ดำเนินการจัดให้มี หรือปรับปรุงนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม
- พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์
- พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์
- พิจารณาเรื่องคุ้มครองระบบคุณธรรม
- ออกกฎ ก.พ.ค. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย
- แต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์